

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v právnej veci žalobcu: **M. M.** nar. X. T. V. zast. JUDr. J. advokátom, P. L. proti žalovanému: **M. s.r.o.**, P. Prešov, IČO: X. zast. JUDr. I. J. advokátom S. Prešov, **o zaplatenie 180 000,-Sk s prísl.** o dovolaniach žalovaného proti uzneseniam Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. júna 2008 č. k. 1 Cob 35/2008- 78 a 1 Cob 35/2008 - 80 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. júna 2008 č. k. 1 Cob 35/2008-78 **o d m i e t a.**

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. júna 2008 č. k. 1 Cob 35/2008-80 **z a m i e t a.**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením č. k. 1 Cob 35/2008-78 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým tento zamietol návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu v Prešove a nepriznal účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Podľa odôvodnenia uznesenia odvolací súd zo spisového materiálu zistil, že žalovanému bolo do vlastných rúk doručené uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 12. 11. 2007, ktorým mu súd pod hrozbou možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie uložil, aby sa v lehote 15 dní od doručenia písomne vyjadril k žalobe a oznámil, či nárok uznáva. Prvostupňový súd rozhodol o veci rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní dňa 06. 12. 2007. Na toto pojednávanie sa bez ospravedlnenia žalovaný nedostavil, hoci bol riadne predvolaný.

Až po tomto rozhodnutí bola súdu dňa 13. 03. 2008 doručené splnomocnenie udelené žalovaným advokátovi JUDr. I. J. spolu s návrhom na zrušenie rozsudku zo dňa 13. 03. 2008, pričom splnomocnenie bolo udelené až 01. 02. 2008. Z tohto dôvodu neobstojí tvrdenie právneho zástupcu, že predvolanie na pojednávanie, výzva na vyjadrenie, či rozsudok pre zmeškanie mali byť doručené terajšiemu právnenému zástupcovi, pretože tento právny zástupca ho zastupoval vo veci už pred začatím konania. Splnomocnenie je účinné voči súdu až odo dňa, keď účastník oznámi súdu, že niekoho poveril zastupovaním.

Odvolačí súd uzavrel, že žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie doručené do vlastných rúk dňa 19. 11. 2007 aj s uznesením, v ktorom mu bola uložená povinnosť vyjadriť sa k žalobe. Žalovaný v tom čase nebol v konaní zastúpený žiadnou inou osobou. Zo žalovaným predloženého potvrdenia o práceneschopnosti terajšieho právneho zástupcu v čase od 28. 11. 2007 do 10. 12. 2007 je zrejmé, že žalovaný mal dostatok času na doručenie splnomocnenia súdu ako aj ospravedlnenia neúčasti právneho zástupcu z dôvodu práceneschopnosti súdu, nevykonanie týchto úkonov z dôvodu opomenutia zamestnankyne advokátskej kancelárie je právne bezvýznamné; odvolací súd preto dospel k záveru, že nie je možné považovať tvrdený dôvod neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu na pojednávaní za ospravedlniteľný dôvod v zmysle § 153c ods. 1 O. s. p.

Odvolačí súd ďalej zistil, že rozsudok bol doručovaný žalovanému na adresu jeho sídla pri použití služby „výhrada odnášky“ dňa 21. 12. 2007 a vrátil sa súdu ako neprevzatý v odbernej lehote dňa 10. 01. 2008. Podľa fikcie doručenia, vyjadrenej v ustanovení § 48 ods. 2 O. s. p., za deň doručenia rozsudku žalovanému treba považovať pondelok 14. 01. 2008 a posledným dňom na podanie odvolania bol utorok 29. 01. 2008. Preto rozsudok nebolo možné napadnúť odvolaním po tomto uplynutí lehoty na odvolanie žalovaného t.j. dňa 30. 01. 2008, čím rozsudok podľa § 159 ods. 1 O. s. p. nadobudol právoplatnosť. Žalovaný podal návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie až dňa 25. 03. 2008, teda v čase, keď už tento rozsudok bol právoplatný.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že uvedená zásielka vôbec nebola doručovaná adresátovi na adresu jeho sídla, čo mu vraj ústne potvrdila zamestnankyňa Slovenskej pošty, ale potvrdenie o tom mu odmietla vydať, odvolací súd poukázal na ustanovenie § 45 ods. 2 O. s. p., kde je zakotvená vyvrátiteľná právna domnienka o pravdivosti údajov uvedených na doručení.

Zásielka došla na poštu dňa 20. 12. 2007, odnášačovi bola daná možnosť zásielku si odniesť. Pretože to odnášač pošty neurobil, bola zásielka dňa 10. 01. 2008 vrátená súdu. Ku

dňu podania návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie t.j. 25.3.2008, bol už rozsudok právoplatný.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Prešov odmietajúce uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil a o náhrade trov konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p.

Pokiaľ ide o dovolanie proti uzneseniu č. k. 1 Cob 35/2008-80 Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením odmietol ako oneskorene podané odvolanie žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu v Prešove č. k. 18 Cb 182/2007 a nepriznal účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Podľa odôvodnenia uznesenia odvolací súd zo spisového materiálu zistil, že prvostupňový súd napadnutým rozsudkom pre zmeškanie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 180 000,-Sk titulom zľavy z kúpnej ceny a nahradiť mu trovy konania vo výške 23 256,-Sk. Súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie, ktorý odôvodnil tým, že žalovaný sa na výzvu súdu k podanej žalobe nevyjadril aj napriek poučeniu o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Na pojednávanie konané dňa 06. 12. 2007 sa nedostavil.

Proti tomuto rozsudku sa odvolal žalovaný.

Odvolací súd skúmal odvolanie predovšetkým zo zreteľa jeho prípustnosti a včasnosti podania a zistil, že rozsudok bol doručovaný žalovanému neúspešne na adresu jeho sídla uvedenú v obchodnom registri. Keďže žalovaný má zabezpečené preberanie zásielok cez službu „výhrada odnášky“ zásielka mu bola uložená na pošte dňa 21. 12. 2007. Žalovaný si rozsudok neprevzal a ten sa vrátil súdu ako neprevzatý v odbernej lehote dňa 10. 01. 2008. Podľa fikcie doručenia, zakotvenej v ustanovení § 48 ods. 2 O. s. p., za deň doručenia rozsudku žalovanému treba považovať pondelok 14. 01. 2008 bez ohľadu na to, či sa ten, kto je oprávnený konať za žalovaného, o tom dozvedel alebo nie. Na fikcii doručenia nemení nič skutočnosť, že rozsudok bol právnomu zástupcovi, na jeho žiadosť, doručený dňa 28. 04. 2008

Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že uvedená zásielka vôbec nebola doručovaná adresátovi na adresu jeho sídla, čo mu vraj neoficiálne potvrdila zamestnankyňa Slovenskej pošty, odvolací súd poukázal na ustanovenie § 45 ods. 2 O. s. p. kde je založená vyvrátiteľná právna domnienka o pravdivosti údajov uvedených na doručení.

Z týchto dôvodov je potrebné za deň doručenia rozsudku žalovanému považovať deň 14. 01. 2008, počnúc nasledujúcim dňom začala plynúť 15-dňová lehota na podanie odvolania a posledný deň lehoty pripadol na utorok 29. 01. 2008. Odvolanie je zo dňa 07. 05. 2008

a súdu bolo doručené dňa 12. 05. 2002, takže odvolanie bolo jednoznačne podané po 29. 01. 2008 čiže oneskorene.

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 O. s. p.

Proti týmto uzneseniam odvolacieho súdu podal dovolanie právny zástupca žalovaného a navrhol, aby ich dovolací súd zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Svoje dovolanie oprel o ustanovenia § 236, § 237 písm. f/ a § 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p.

Podľa jeho názoru, odvolací súd odmietol neopodstatnene jeho odvolanie, pretože rozsudok súdu prvého stupňa nebol žalovanému doručený v zmysle § 158 O. s. p. v nadväznosti na § 47 O. s. p. t. j. zásielka nebola doručená žalovanému do vlastných rúk, hoci sa na jeho pracovisku stále zdržiava osoba, ktorá je oprávnená prevziať doporučenú zásielku do vlastných rúk. Podľa neho je preukázateľné, že Pošta Prešov 5 zásielku žalovanému nedoručovala, a to ani riadne ani opakovane, čo vyplýva z dôkazu „obálky o doručení rozsudku“. Žalovaný v období, kedy mu mal byť doručený predmetný rozsudok Okresného súdu v Prešove neobdržal od Pošty Prešov 5 žiadnu doporučenú zásielku, resp. oznámenie o opakovanom doručení, teda žiaden legitímny doklad, na základe ktorého by si mohol zásielku prevziať na pošte. Poukazuje v tejto súvislosti na rozhodnutie NS SR 2 Cdo 53/03, podľa ktorého postup doručovateľa vyplývajúci z ustanovenia § 47 ods. 2 O. s. p. musí byť dodržaný aj v prípade, že adresát urobí vyhlásenie, že si bude zásielky z pošty odnášať sám alebo prostredníctvom inej, ním splnomocnenej osoby; v opačnom prípade fikcia o doručení náhradným spôsobom neplatí.

Dovolateľ ďalej podrobne rozoberá a cituje aj časť z komentára k ust. § 47 ods. 2 O. s. p. týkajúceho sa doručovania v spojení s § 43 a nasl. Poštového poriadku.

Podľa jeho názoru zo spisu je zrejmé, že rozsudok pošta žalovanému osobne nedoručila, nedoručila mu ani oznámenie o uložení zásielky a nevykonala opakované doručenie. Nebola splnená podmienka upovedomenia o doručení a opätovnom doručení s uvedením dňa a hodiny, ani podmienka bezvýslednosti druhého pokusu o doručenie. Z tohto svojho opisu skutočností potom vyvodzuje, že žalovanému začala plynúť lehota na podanie odvolania až nasledujúci deň po dni, keď rozsudok súdu prvého stupňa bol doručený jeho právnomu zástupcovi, ako oprávnenej osobe podľa § 28 ods. 3 O. s. p.

Pokiaľ sa týka uznesenia, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa zamietajúceho návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie uvádza, že žalovaný sa

o rozsudku zo dňa 06. 12. 2007 dozvedel až z listu zástupcu žalovaného zo dňa 06. 03. 2008. Predchádzajúcu korešpondenciu so žalobcom za žalovaného vykonával jeho právny zástupca, ktorý na prelome mesiacov november a december bol práceneschopný a z toho dôvodu sa nemohol zúčastniť na pojednávaní na základe predvolania. Tvrdí, že postupom súdu, spočívajúcim v nedoručení písomnosti žalovanému, bolo mu odňaté právo na spravodlivý proces a týmto konaním mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa jeho názoru v obidvoch prípadoch súdy konali v rozpore so zásadami O. s. p., keď nerešpektovali tú skutočnosť, že žalovaný sa nemohol vyjadriť k veci z dôvodu neobdržania žaloby a z dôvodu, že rozsudok preukázateľne nebol riadne doručený, ani opakovane doručený, a teda v danom prípade nemôže platiť fikcia doručenia.

Najvyšší súd ako súd dovolací prejednal dovolania podľa § 241 ods. 1 a § 243a ods. 3 a § 243b ods. 4 O. s. p. podľa § 243a ods. 3 O. s. p. bez pojednávania predovšetkým z hľadiska jeho prípustnosti, osobitne podľa § 237 písm. f/ O. s. p., o ktorého údajné naplnenie žalovaný oprel svoje dovolanie a dospel k záveru, že nie je prípustné ani dôvodné.

Po preskúmaní veci dovolací súd konštatoval, že dovolaním napadnuté uznesenia Krajského súdu v Prešove sú vecne správne a náležité v súlade s ust. § 157 ods. 2 v spojení s ust. § 167 ods. 2 O. s. p. vyčerpávajúco, obsírne a správne odôvodnené.

Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania, dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V preskúmaných veciach odvolacieho súdu rozhodol uzneseniami. Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydané v takejto forme, je prípustné v prípadoch upravujúcich § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., t.j. ak smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu 1. stupňa § 239 ods. 1 písm. a/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ na zaujatie stanoviska. Dovolanie tiež je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. alebo proti uzneseniu súdu 1. stupňa potvrdzujúcemu uznesenie odvolacieho súdu ak odvolací súd vo výroku vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p., alebo ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm b/ alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/).

Žalovaný napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu potvrdzujúce uznesenie súdu I. stupňa a uznesenie odmietajúce odvolanie ako oneskorene podané, teda rozhodnutie, aké sa v cit. ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. neuvádzajú.

Z citovaného ustanovenia teda jednoznačne vyplýva, že dovolanie nie je prípustné ani pri jednom z napádaných uznesení.

Dovolací súd preto v súlade s ust. § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. preskúmal napadnuté uznesenie podľa § 237 O. s. p., osobitne podľa jeho písm. f/, keďže o toto ustanovenie žalovaný oprel svoje dovolanie a dospel k záveru, že v konaní odvolacieho súdu nedošlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa predloženého spisového materiálu sa dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu týkajú rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu v Prešove zo dňa 06. 12. 2007 č. k. 18 Cb 152/2007-37, ktorý tento súd vyslovil potom, čo žalovaný sa na pojednávaní nezúčastnil, hoci bol riadne predvolaný ani sa k žalobe nevyjadril, hoci ho na to súd uznesením vyzval a poučil ho o tom, že v prípade, ak bez vážneho dôvodu nesplní túto povinnosť, môže súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p.

Týmto rozsudkom Okresný súd v Prešove zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 180 000,-Sk a nahradiť mu trovy konania.

Žalovaný podal dňa 25. 03. 2008 Okresnému súdu v Prešove návrh na zrušenie tohto rozsudku pre zmeškanie, OS Prešov ho uznesením zo dňa 11. 04. 2008 zamietol a KS v Prešove uznesením č. k. 1 Cob 35/2008 -78 potvrdil.

Žalovaný podal dňa 12. 05. 2008 odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie OS v Prešove a odvolací súd ho uznesením 1 Cob 35/2008-80 odmietol ako neskoro podané, pretože posledný deň lehoty na jeho podanie bol 29. 01. 2008.

Dovolateľ odôvodňuje danosť prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ tvrdením, že mu nebol v súlade so zákonom doručený nielen rozsudok pre zmeškanie ale aj predvolanie na pojednávanie a uznesenie s výzvou na vyjadrenie sa k návrhu a tvrdí v celom dovolaní rozoberá a odôvodňuje svoj názor, že mu mali byť písomnosti do vlastných rúk doručované podľa § 47 ods. 2 O. s. p.

Tento dovolateľov názor však nie je správny; ostatne aj sám mienku o účinnom doručovaní zásielok do jeho vlastných rúk podľa § 47 ods. 2 a nie podľa § 48 O. s. p. vyslovil a zastáva až vo svojom dovolaní a popiera nielen prevzatie rozsudku pre zmeškanie ale aj predvolania na pojednávanie, na ktorom ho súd vyhlásil, ako aj uznesenia s výzvou, aby sa k žalobe vyjadril s poučením o možnosti rozhodnutia veci rozsudkom pre zmeškanie.

Dovolateľ je právnická osoba; účinné doručovanie právnickým osobám, a to aj zásielok do vlastných rúk upravuje ust. § 48 ods. 1a 2 O. s. p.

Pokiaľ ide o predvolanie na pojednávanie a uznesenie s výzvou obsahujúcou aj poučenie o možnosti rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie, podľa priloženej doručenky prevzal zásielku splnomocnenec žalovaného dňa 19. 11. 2007.

Z návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie je zrejmé a žalovaný to nepopiera, že tento mal so Slovenskou poštou v Prešove dohodu o službe "výhrada odnášky", čo značí, že jeho splnomocnenec obyčajne aj doporučené zásielky na pošte preberal a z pošty odnášal.

Podľa § 48 ods. 1 O. s. p. písomnosti, ktoré sú určené orgánom alebo právnickým osobám, doručuje sa pracovníkom oprávneným za orgány alebo právnické osoby prijímať písomnosti. Ak ich niet, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za orgán alebo právnickú osobu konať ostatné písomnosti ktorémukolvek ich pracovníkovi, ktorý písomnosti prijme.

Podľa § 48 ods. 2 O. s. p. ak nie je možné doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie.

Z citovaného ust. § 48 ods. 1 prvá veta je zrejmé, že prevzatie predvolania s uznesením obsahujúcim výzvu splnomocnencom bolo riadnym doručením do vlastných rúk.

Čo do doručovania a doručenia rozsudku pre zmeškanie Okresným súdom v Prešove, tento bol súdom zaslaný na rovnakú adresu ako spomenuté predvolanie s výzvou, teda na adresu uvedenú v Obchodnom registri, na obálke s doručenkou je taktiež pečiatka o výhrade odnášky a dátum uloženia zásielky 21. 12. 2007 a na rube obálky je pečiatka OS Prešov potvrdzujúca, že sa mu zásielka vrátila 10. 01. 2008.

Odvolačí súd preto dôvodne v odôvodnení oboch napadnutých uznesení konštatoval, že dňa 21. 12. 2007 bola daná odnášateľovi žalovaného možnosť si zásielku odnieť, čo neurobil a preto zásielka bola vrátená súdu, kam došla dňa 10. 01. 2008 a v súlade s ust. § 48 ods. 2 O. s. p. sa na štvrtý deň od vrátenia považuje za doručenú. Z tohto potom odvolací súd správne vyvodil, že ku dňu podania návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškania, t. j. 25. 03. 2008 bol už rozsudok právoplatný a preto návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietajúce rozhodnutie Okresného súdu v Prešove bolo správne, čo bolo dôvodom potvrdzujúceho uznesenia odvolacieho súdu č. k. 1 Cob 35/2008-78.

Odvolací súd tiež dôvodne a správne aplikoval a interpretoval ust. § 45 ods. 2 O. s. p podľa ktorého údaje uvedené v potvrdení o doručení písomností (ďalej len doručenka) , sa považuje za pravdivé, ak nie je dokázaný opak.

Záverom dovolací súd dodáva, že je zarážajúce a nepravdepodobné , že v období doručovania rozsudku, teda na konci roku splnomocnený pracovník žalovaného neprišiel na poštu prevziať obyčajné a doporučené zásielky.

Na tomto základe dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd svojím postupom v konaní rozhodnutých napadnutými uzneseniami neodňal žalovanému možnosť konať pred súdom, teda nenaplnil predpoklad existencie vady konania podľa § 237 O. s. p. o ktoré žalovaný oprel svoje dovolanie a nezistil ani iné vady konania.

Dovolací súd preto v zmysle § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s ust. § 243b ods. 5 O. s. p. odmietol dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné. V prípade dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Cob 35/2008-78 a v súlade s ust. § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

Dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania žalobcovi nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 26. februára 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.